

Voorjaarsnota:

Beste mensen die dit debat online volgen,
Aanwezigen op de publieke tribune,
Collega-Statenleden,
En geachte voorzitter,

Het was vlak voor Kerst.....toen mij een stukje onder ogen kwam op de site van RTV Drenthe. Een bericht, waarin melding werd gemaakt van een toenemend aantal incidenten rondom racisme, discriminatie....en....antisemitisme.

En vooral die laatste categorie triggerde mij..... Niet omdat ik van oordeel ben dat antisemitisme erger zou zijn dan welke andere vorm van discriminatie en uitsluiting dan ook. Nee.....ik vond het opmerkelijk, omdat de Joodse gemeenschap in Drenthe zo klein is.....en je dergelijke problematiek hier dus eigenlijk niet zou verwachten. En natuurlijk.....natuurlijk viel het mij op.....omdat je het niet zou bedenken in de provincie.....waar voor meer dan honderdduizend mensen de enkele reis naar de hel begon. Het terrein van voormalig Kamp Westerbork is van deze catastrofe.....tot op de dag vandaag.....een stille getuige.

Voorzitter, de berichtgevingen van RTV toonden maar weer eens aan dat onze beschaving uit een heel dun vliesje bestaat.....en dat makkelijk doorgesproken kan worden.....als we niet alert zijn. Het was voor D66 daarom ook reden om niet alleen de Joodse gemeenschap te benaderen.....maar ook stichtingen en verenigingen, die georganiseerd zijn rondom Joods cultureel erfgoed in onze provincie. Uit onze contacten kwam een beeld naar voren dat het met concrete dreigingen en incidenten wel meevalt in Drenthe.....gelukkig.....,maar men is niet vrij van angsten. Integendeel. Aanslagen in Parijs.....en de vele walgelijke incidenten in een stad als Amsterdam voeden logischerwijs bepaalde emoties.

Tijdens de gesprekken die D66 met de betrokkenen heeft gevoerd, werd duidelijk dat we niet moeten blijven hangen in het enkel benoemen van de altijd nog bestaande Jodenhaat. Van statement naar statement gaan.....dat scherpt weliswaar onze geesten.....maar lost concreet gezien weinig problemen op.

En juist daarom.....daarom is het goed om dit thema actief op te gaan pakken. Bijvoorbeeld meer activiteiten op locaties van Joods cultureel erfgoed.....en ook cultuureducatie voor jongeren rondom de Joodse geschiedenis en cultuur in Drenthe. Dat soort aspecten zouden daaraan invulling kunnen geven. Niet alleen in de beleving van de Joodse gemeenschap en de stichtingen.....maar ook naar het oordeel van mijn fractie. "Dan" .....en ik citeer nu uit één van de gesprekken met de Joodse gemeenschap....."krijgen bepaalde mensen een beter beeld van wie we zijn.....hoe rijk onze cultuur is en.....hoe we leven.....en geleefd hebben. Nu ligt het accent vooral op vervolging en de Tweede Wereldoorlog. Dat mogen we NOOIT vergeten, maar er is gelukkig wél meer. Namelijk, ons LEVEN....ons LEVEN door de eeuwen heen."

Voorzitter, op basis van deze context dient D66 vandaag een motie in over Joodse cultuur en geschiedenis in Drenthe. Omdat er problemen zijn met het in stand houden van bijvoorbeeld de sjoel van Zuidlaren. Omdat het Drents Landschap de geldkraan dichtdraait.....en er slechts enkele druppels komen vanuit de gemeente Tynaarlo. Omdat de Joodse gemeenschap en verenigingen veel meer zouden willen doen aan educatie en culturele activiteiten. En vooral, omdat kennis en bewustzijnswording over andere culturen de basis vormen voor respect en tolerantie in onze samenleving.

En ik zeg daar nadrukkelijk bij wat betreft de synagoge in Zuidlaren....omdat ik dat de afgelopen dagen proefde bij een aantal partijen in hun reacties. Er bestaan meer individuele subsidierelaties met cultuurhistorische objecten.....vanuit de provincie. Vorige week nog.....kregen we nota bene een persbericht in de mailbox, waarin wordt vermeld dat er een paar miljoen naar karakteristiek bezit in Drenthe gaat. Objecten als de Willibrordkerk in Borger en een monumentale boerderij in Ruinerwold. Gelukkig is ons voorstel van een geheel andere financiële orde.....zeg ik.....om het maar even in perspectief te plaatsen.

Voorzitter, het college heeft op pagina zeven van deze voorjaarsnota ons uitgenodigd om mee te denken over investeringen in de culturele kwaliteit van Drenthe. Bij deze, zou ik willen zeggen..... Bovendien is dit voorstel naar onze mening een voorbeeld van een verdieping.....een verdieping van de wat platte opvatting van het college. Namelijk dat cultuur is iets waar je plezier aan moet beleven. Voorzitter, cultuur is voor D66 meer en.....een doordachtere visie hadden we graag teruggezien in het stuk.

Voorzitter....kijkend naar de voorjaarsnota zien we een provincie, die ruim in haar financiële jasje zit. Mijn complimenten heb ik twee weken geleden al overgebracht aan onze bestuurders. Verder straalt het stuk ambitie uit met een aantal investeringsvoorstellen die we bijna allemaal kunnen steunen.....bijna zeg ik.

Want als het gaat om dat vitaliteitsfonds voor Drentse vakantieparken wil ik toch blijven benadrukken of het wenselijk is om te interveniëren in deze markt. D66 snapt opzich wel dat je soms de handen ineen moet slaan. Maar in dit geval lopen we het risico te gaan zitten op de stoel van de ondernemer. Want vitaliteitsscans laten opstellen samen met ambtenaren. Nee, dat kan echt niet op onze waardering rekenen. D66 vertrouwt namelijk op de eigen kracht en creativiteit van mensen.

En, vraag ik me af, wat zou de volgende actie kunnen zijn? Een fonds voor noodlijdende restaurants? Een ondersteuningsregeling voor Bed en Breakfastlocaties? Of zullen onze liberale vrienden van de VVD wellicht ook kritiekloos akkoord kunnen gaan met een subsidieregeling voor krentenbollen? Want de lokale buurtsuper, voorzitter, die mag toch niet verdwijnen?! Wel vermoedt D66 dat de broodjes wellicht nog slechter zullen smaken dan die inkomensafhankelijke.....waar onze minister president enkele jaren geleden over sprak.

Voorzitter, ik realiseer me dat ik de hyperbool hanteer in dit kader....maar doe dat niet zonder reden. Want laten we er vooral naar streven om los te laten en te houden als politiek....en overheid. Verder zwijg ik deze keer maar over het bedrag van 6,5 miljoen. Voor je het weet belanden we in een gehakketak over druppels en gloeiende platen.

Wel heb ik overwogen om een amendement in te dienen om dit voorstel uit de voorjaarsnota te tillen.....maar gezien de steunbetuigingen vanuit verschillende partijen voor het fonds heeft D66 die tent maar weer afgebroken.

Maar toch, voorzitter, maar toch blijft het een typische gang van zaken. D66 hoort het de heer Vegter van het CDA twee weken geleden nog zeggen: "We kunnen pas beoordelen of de plannen goed zijn....als ze er liggen." Waarom....waarom gaan we dan nu akkoord vraag ik me dan af? Wellicht dat ik onze liberale gedeputeerde met mijn pleidooi nog op andere gedachten kan brengen.....en misschien ook andere partijen. Ik ben benieuwd.....

Voorzitter, verder zal ik mijn beschouwing over de financiën niet opnieuw uit de doeken doen. Maar wil wel nogmaals herhalen: wees helder in de argumentatie aangaande financiële beleidskeuzes. Dit voorkomt een hoop vragen en eventuele misverstanden.

Voorzitter, tot slot zou ik.....specifiek kijkend naar de voorjaarsnota.....nog in willen gaan op de tekst onder het kopje Samenwerkend Drenthe. Want hoe gaat het college zich de resterende twee jaar van deze bestuursperiode profileren.....bijvoorbeeld richting de inwoners van Drenthe. Iets waar D66 een vraag over heeft gesteld in de commissie.....maar nog geen antwoord op heeft ontvangen. Prinsjesdagontbijten en een knipkaart hebben voor Den Haag. Dat is allemaal geweldig. Maar graag hoort D66 hoe het college de profilering gaat vormgeven richting de mensen.....die Drenthe maken tot wat het is.

Voorzitter, na een beetje zuur, dan nu het zoet.....of liever gezegd het honingzoet. Want D66 is ontzettend blij dat we ook dit voorjaar..... en dit keer op initiatief van de heer Nijmeijer van GroenLinks.....een voorstel mogen steunen voor de biodiversiteit.....voor onze boerenlandvlinders. Goed voor natuur, milieu, dier en mens! En D66 roept iedere partij dan ook op om zich te scharen achter deze motie.....omdat het gewoonweg geen keuze meer is....geen keuze meer is om op onze handen te blijven zitten.

Dit geldt eveneens voor de motie die D66 met GroenLinks indient over het verduurzamen van onze sluizen en gemalen in de Drentse vaarwegen. Hierin roepen wij tot twee dingen op. Maak allereerst gebruik van duurzame energie voor processen waar sluizen en gemalen.....mee behept zijn. En wat zou het mooi zijn als waterkrachtenergie daar een rol in zou kunnen spelen. We willen gedeputeerde Stelpstra dan ook vragen wanneer hij de resultaten van de pilot.....die hier voor loopt momenteel.....verwacht.

Maar wel zeggen we alvast: mochten deze resultaten weinig hoopgevend blijken te zijn, dan zijn er alsnog tal van andere vormen van energieopwekking.....waarmee we onze vaarwegen kunnen vergroenen. En ten tweede kunnen we concrete stappen zetten in de inkoop van duurzame.....lees recyclebare materialen bij onderhouds- en vervangingswerkzaamheden. Denk bijvoorbeeld aan sluisdeuren van biocomposiet. D66 is daar even in gedoken.....en zulke voorbeelden blijken technisch mogelijk en.....vanuit het oogpunt van veiligheid volledig verdedigbaar.

Het kan dus.....en ook hier zeg ik wederom: we zullen ook wel moeten, omdat de aarde ons geen keuze zal gunnen. Grondstoffen raken op, de zeespiegel stijgt en in bepaalde delen van de wereld bestaan nu al oorlogen om water. En dus zullen we moeten handelen. Zeker nu een politieke pannenlap aan de andere kant van de oceaan wetenschappelijke inzichten over klimaatverandering bombardeert tot prietpraat. De inmiddels uitgedumde handtekening onder Parijs zal ergens gecompenseerd moeten worden.....en laten we daar als Drenthe een bijdrage aan leveren!

Voorzitter, dan wensen wij.....ook met steun van GroenLinks.....nog een motie in te dienen over het onderzoeken van mogelijkheden.....om als provincie opdrachtgever te worden voor Onderzoek en Ontwerp projecten. Deze zijn verbonden aan het vak Onderzoek en Ontwerpen op technasia. En ook willen we met dit voorstel tegelijkertijd wat betekenen in de opdrachtverlening richting andere technische opleidingen.....op alle niveaus.

In de commissie hebben we het twee weken geleden gehad over iets wat hiermee samenhangt.....namelijk de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt..... en goed dat er op initiatief van de PvdA en de VVD met steun van D66 een motie voor ligt daarover.

Voorzitter, verder zullen we de motie steunen van de PvdA over laaggeletterdheid. Ook dienen we op initiatief van het CDA en de VVD een voorstel mede in over breedband.....en de versnelling van de opschaling van allerlei kleine initiatieven. Daarnaast zullen we de motie van de VVD en GroenLinks over de financiering van de Drentse Energie Organisatie mede-indienen. Ik zou zeggen: een mooi stukje samenwerking tussen de beide partijen. Nu landelijk nog.

En verder ligt er ook een motie van de ChristenUnie over een pilot voor gratis OV-dagkaartjes voor toeristen die overnachten in onze provincie. Onze vraag was wel van.....hoe ga je checken of iemand hier langer dan een dag bivakkeert. En verder hadden we hier nog wat andere technische vragen over. Wellicht dat we dit in de schorsing even kunnen bespreken.

En voorzitter, tot slot onze motie over de mogelijke legalisering van de wietteelt. Een issue.....waarvan D66 weet dat het gevoelig ligt bij een aantal partijen....ook in deze zaal. Mocht de wet er door komen in de Senaat.....dan denken wij dat het goed is om hier toch op te anticiperen als provincie. Zeker ook omdat we nota's vol beleid hebben geschreven over de aanpak van de leegstandsproblematiek.

De provincie zou in het kader van de implementatie van de wet haar contacten kunnen aanwenden met bijvoorbeeld landbouworganisaties.....individuele boeren en tuinders.....en eigenaren van leegstaand vastgoed....om degelijke partijen bij elkaar te brengen. We hebben die contacten, dus laten we ze.....indien mogelijk.....ook gebruiken. En voorzitter, wie denkt dat we hier te maken hebben met een 'als-dan'-motie....die heeft het bij het rechte eind. Anticiperen op komende situaties en tijdig de regierol oppakken samen met gemeenten is belangrijk.....u weet wel.....college.....twaalf plus één.....Regeren is immers vooruitzien!

En dan helemaal tot slot zal ik de besluitpunten van onze moties oplezen.